

Дніпропетровський національний університет ім. О.Гончара

Інститут кібернетики ім. В.М. Глушкова НАН України

**Інститут прикладного системного аналізу НТУУ «КПІ»
МОН України і НАН України**

Київський національний університет ім. Т. Шевченка

**Товариство з обмеженою відповідальністю
та іноземними інвестиціями "Ай Ес Ді"**

XIV міжнародна науково-практична конференція

**МАТЕМАТИЧНЕ ТА ПРОГРАМНЕ
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИХ СИСТЕМ
(MPZIS-2016)**

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ

*До 100-річчя
Дніпропетровського
національного університету
імені Олесь Гончара
(1918 – 2018)*

16-18 листопада 2016 року

Дніпро, Україна

Дніпропетровський національний університет ім. О.Гончара

Інститут кібернетики ім. В.М. Глушкова НАН України

Інститут прикладного системного аналізу НТУУ «КПІ»
МОН України і НАН України

Київський національний університет ім. Т. Шевченка

Товариство з обмеженою відповідальністю
та іноземними інвестиціями "Ай Ес Ді"

XIV міжнародна науково-практична конференція

**МАТЕМАТИЧНЕ ТА ПРОГРАМНЕ
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИХ СИСТЕМ
(MPZIS-2016)**

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ

*До 100-річчя
Дніпропетровського
національного університету
імені Олесь Гончара
(1918 – 2018)*

16-18 листопада 2016 року

Дніпро, Україна

ЗМІСТ

Антошкин А.А., Папкратов А.В. АНАЛИТИЧЕСКОЕ ОПИСАНИЕ ПОКРЫТИЯ ПРОИЗВОЛЬНЫХ ОБЛАСТЕЙ КРУГАМИ ОДИНАКОВОГО РАДИУСА	3
Ахметшина Л.Г., Егоров А.А. ВЛИЯНИЕ СЛИЯНИЯ БЛИЗКИХ НЕЙРОНОВ НА СКОРОСТЬ И ДОСТОВЕРНОСТЬ СЕГМЕНТАЦИИ НА БАЗЕ КАРТЫ КОХОНЕНА	5
Бабкин В.В. МОДЕЛИ И МЕТОДЫ АНОНИМИЗАЦИИ НА ОСНОВЕ ОТКРЫТЫХ ДАННЫХ	7
Байбуз О.Г., Сидорова М.Г., Дубель О.В. АНСАМБЛЕВИЙ ПІДХІД У ЗАДАЧАХ НЕЧІТКОЇ КЛАСТЕРИЗАЦІЇ ДАНИХ ПСИХОЛОГІЧНОГО ОБСТЕЖЕННЯ ПАЦІЄНТІВ	8
Байбуз О.Г., Черник Р.В. МОДЕЛИ АНАЛИЗА ЭКОЛОГИЧЕСКОГО СОСОТЯНИЯ ВОДОЕМА	9
Баранник М.С., Меньшиков Ю.Л. СИНТЕЗ АДЕКВАТНЫХ МАТЕМАТИЧЕСКИХ ОПИСАНИЙ КАК РЕШЕНИЕ НЕСТАНДАРТНОЙ ОБРАТНОЙ ЗАДАЧИ	11
Бармак О.В., Крак Ю.В., Романишин С.О., Стеля І.О. АЛГОРИТМ АВТОМАТИЗОВАНОГО ПЕРЕКЛАДУ СЕНСУ ДОВІЛЬНОГО ТЕКСТУ УКРАЇНСЬКОЮ МООВОЮ У ЖЕСТОВУ МОВУ	13
Басанець Д. Г., Кузнецов К. А. РОЗВ'ЯЗАННЯ ЗАДАЧІ VRP ЗА ДОПОМОГОЮ ТЕХНОЛОГІЇ CUDA	15
Богомаз В.М., Богомаз О.В., Нечай І.В. ПРО ІСНУВАННЯ РОЗВ'ЯЗКІВ У ЗАДАЧІ ОПТИМІЗАЦІЇ ПРОЦЕСУ ОБРОБКИ МЕТАЛУ ТИСКОМ	17
Болянский Е.В., Струков В.М., Узлов Д.Ю. О НЕКОТОРЫХ ОСОБЕННОСТЯХ МЕТРИК В ПРОСТРАНСТВЕ МНОГОМЕРНЫХ ОБЪЕКТОВ	18
Божуха Л.М., Вернигора Д.В. ПРО ОСОБЛИВОСТІ ПОБУДОВИ ТРЬОХРІВНЕВОГО КРИТЕРІЮ НА ФУНКЦІЯХ НАЛЕЖНОСТІ	20
Бойко Л.Т., Тогобицька Д.М., Белькова А.І., Колісник К.А. РОЗРОБКА МАТЕМАТИЧНОЇ МОДЕЛІ ЗАДАЧІ ОПТИМІЗАЦІЇ СКЛАДУ ШИХТИ ДОМЕННОЇ ПЛАВКИ ТА МЕТОД ПІ РОЗВ'ЯЗУВАННЯ	22
Бомба А.Я., Сафонник А.П. ІНФОРМАЦІЙНА СИСТЕМА ПІДТРИМКИ ПРИЙНЯТТЯ РІШЕНЬ ДЛЯ АВТОМАТИЗАЦІЇ ПРОЦЕСУ БІОЛОГІЧНОЇ ОЧИСТКИ СІЧНИХ ВОД	24
Боровик М.О., Сердюк М.С. ВАРІАЦІЙНА МОДЕЛЬ ЗАДАЧІ СИНТЕЗУ ЗОБРАЖЕННЯ З БЕЗШОВНИМ НАКЛАДЕННЯМ ФРАГМЕНТІВ	25
Брыгарь И.В., Золотыко К.Е. ИСПОЛЬЗОВАНИЕ ИНТЕРФЕЙСА ОНТОЛОГИЙ В ЭКСПЕРТНЫХ СИСТЕМАХ ТУРОПЕРАТОРОВ	27
Vorobel R. METHOD OF IMAGE NORMALIZATION AND ALIGNMENT OF SCENE ILLUMINATION	29
Vorobel R. MODELING ALGEBRAIC STRUCTURE FOR PROCESSING OF GRAY SCALE IMAGES	31
Гавран Р.І. ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДЛЯ РИМУВАННЯ ТА ВІЗУАЛІЗАЦІЇ ПРОЦЕСУ ФОРМУВАННЯ ВІРША ЗА ВИДОМ РИМИ	33
Гарт Л.Л. ПРО СТІЙКІСТЬ ПРОЕКЦІЙНОГО МЕТОДУ РОЗВ'ЯЗАННЯ НЕКОРЕКТНОГО ЛІНІЙНОГО ОПЕРАТОРНОГО РІВНЯННЯ	35
Гиль П.Н., Суббота И.А. О ЗАДАЧЕ ОПТИМАЛЬНОЙ УПАКОВКИ ЭЛЛИПСОВ	38
Говоруха В. Б., Шевельова А. Є. ВІДКРИТІ ТА ЗАКРИТІ ЗОНИ ТРІЩИНИ МІЖ ДВОМА ІЗОТРОПНИМИ МАТЕРІАЛАМИ В КОМБІНОВАНОМУ ПОЛІ НАПРУЖЕНЬ	39
Гоман О.Г., Катан В.А., Клим В.Ю. МАТЕМАТИЧЕСКОЕ МОДЕЛИРОВАНИЕ УДАРНОГО ВЗАИМОДЕЙСТВИЯ ЖИДКОСТИ И НАКЛОННОЙ ПЛАСТИНКИ, НАХОДЯЩЕЙСЯ НА ЕЕ СВОБОДНОЙ ПОВЕРХНОСТИ	40
Горлова О.В., Сидорова М.Г. ІНФОРМАЦІЙНА ТЕХНОЛОГІЯ КЛАСТЕРНОГО АНАЛІЗУ ДАНИХ В УМОВАХ НЕВИЗНАЧЕНОСТІ	42
Городецкий В.Г., Осадчук П.П. АЛЬТЕРНАТИВНЫЕ МОДЕЛИ ДЛЯ СИСТЕМ ОДНОГО КЛАССА	44

АНАЛИТИЧЕСКОЕ ОПИСАНИЕ ПОКРЫТИЯ ПРОИЗВОЛЬНЫХ ОБЛАСТЕЙ КРУГАМИ ОДИНАКОВОГО РАДИУСА

Антошкин А.А., alex_fire@mail.ru, НУГЗУ,

Панкратов А.В., impankratov@mail.ru, ИПМАШ НАНУ

В последнее время в связи с развитием сенсорных сетей значительно интенсифицировалось исследование задачи построения наименее плотных покрытий плоских объектов кругами [3]. Но аналитические модели для данного класса задач построены лишь для многоугольников в [2] на основе диаграмм Вороного для кругов одинакового радиуса и в [1] на основе предложенного критерия кругового покрытия. Обе модели требуют ввода дополнительных переменных, что приводит к росту размерности задачи.

В данной работе на основе идей статьи [1] предложена математическая модель задачи покрытия кругами одинакового радиуса произвольных ограниченных областей R^2 , не требующая ввода дополнительных переменных.

Пусть задана замкнутая ограниченная область $\Omega \subset R^2$ с границей, сформированной фрагментами аналитически описанных кривых (например, отрезками прямых и дугами окружностей), и множество кругов одинакового радиуса $C = \{C_i, i=1, 2, \dots, n\}$. Множество $\Xi = \bigcup_{i=1}^n C_i$ называется круговым покрытием области Ω , если $\Omega \subset \Xi$. В дальнейшем исключим из рассмотрения покрытия, в которых есть избыточные круги, т.е. $\forall i \Omega \not\subseteq \Xi \setminus C_i$.

Сформируем множество P точек p_k границы области $fr\Omega$, в которых первая производная терпит разрыв. В дальнейшем полагаем, что кривизна границы Ω в любой ее точке, кроме точек из P , меньше кривизны кругов из множества C .

При построении математической модели задачи упаковки используется идея изложенного в [1] подхода для построения аналитического описания кругового покрытия многоугольной ограниченной области при помощи системы функций принадлежности точек областям R^2 .

Назовем круговое покрытие невырожденным, если:

$$C_i \cap C_j \neq \emptyset \rightarrow \text{int } C_i \cap \text{int } C_j \neq \emptyset; \text{fr } C_i \cap \text{fr } C_j \cap \text{fr } \Omega = \emptyset \quad \forall i, j \in I_n, i \neq j;$$

$$\text{fr } C_i \cap \text{fr } C_j \cap \text{fr } C_k = \emptyset \quad \forall i, j, k \in I_n, i \neq j, i \neq k, k \neq j.$$

От вырожденного покрытия всегда можно перейти к невырожденному, увеличив радиусы кругов на достаточно малую положительную величину.

В работе [1] сформулирован критерий кругового покрытия для многоугольных множеств. Он может быть переписан в виде: Ξ является круговым покрытием Ω , если: 1) $\forall p_k \in P \exists C_i, i \in I_n, p_k \in C_i$; 2) $\forall t \in \text{fr } C_i \cap \text{fr } \Omega, i \in I_n \exists C_j, j \in I_n, i \neq j, t \in \text{int } C_j$; 3) $\forall t' \in \text{fr } C_i \cap \text{fr } C_j, i, j \in I_n, i \neq j, t' \in \text{int } \Omega \exists C_s, s \neq i, s \neq j, t' \in \text{int } C_s$.

При построении математической модели выполнение второго критерия обеспечивается добавлением в систему ограничений задачи функции принадлежности $\varphi^{t''\Omega^*}$ точки t'' области $\Omega^* \in R^2 \setminus \text{int } \Omega$ для каждой точки $\forall t'' \in \text{fr } C_i \cap \text{fr } C_j, i, j \in I_n, t \in \Omega^*$.

В [1] вводятся дополнительные переменные и переформулируются критерии 2 и 3 для того, чтобы избежать решения квадратных уравнений при вычисление координат точек t' и t'' для кругов различного радиуса.

При покрытии кругами одинакового радиуса координаты точек вида t' и t'' могут быть определены аналитически из достаточно тривиальных геометрических рассуждений, что и позволяет сформулировать математическую модель задачи без привлечения дополнительных переменных.

Список литературы.

1. **Комуяк В.** The problem of covering the fields by the circles in the task of optimization of observation points for ground video monitoring systems of forest fires / V. Komyak, A. Pankratov, V. Patsuk, A. Prikhodko // *Econtechmod*. –2016. –V. 5. No.2. 133-138.
2. **Stoyan Y.G.** Covering a compact polygonal set by identical circles / Y.G. Stoyan V.M. Patsuk // *Computational Optimization and Applications*. – 2010. –V. 46. –№ 1. – P. 75–92.
3. **Wang, B.** Coverage Problems in Sensor Networks: A Survey // *ACM Computing Surveys*. – 2011. – V. 43. – № 4. – P. 1-56.